



معاون املاک و اراضی بنیاد بهر هوری موقوفات آستان قدس رضوی مطرح کرد

حمایت حداکثری آستان قدس رضوی برای رفع مشکلات اراضی موقوفه طرق

۴



وقف‌هایی امام‌رضایی
که زنان بانی آن بوده‌اند

به نام رضا علیه السلام

توی یک رابطه دوطرفه به‌خصوص آنجا که یک طرف رابطه شخص بسیار بزرگی است تو همیشه دست و پایت می‌لرزد و سرت پایین است و گوشه دلت همیشه یک گره وجود دارد؛ گرهی که می‌گویی من چطور می‌تونم در این رابطه لطفی را تلافی یا محبتی را جبران کنم. حالا تصور کن یک سوی این رابطه امام تو باشد که تو برای دیدنش هر چقدر هم سرت را بالا بگیری کم است و برای جبران محبتش هر چه کنی، انگار هیچ انجام نداده‌ای. با وجود این ما کوچک‌ترها همیشه دوست داشته‌ایم به رسم محبت یا به رسم تشکر و تلافی قدمی را به نام امامان برداریم. این قدم‌ها گاه آن قدر پنهان بوده که بین صاحب قدم و امام معصوم مانده و هیچ‌گیری از آن خبردار نشده و نامش شده باقیات الصالحات و یا اینکه معروف شده و شکل یک رسم به خود گرفته است ...

استان خوزستان

ویژه فرهنگ و معارف رضوی
سال سوم | ویژه نامه ۵۹۲ |



تکته‌ها / آیت‌الله جاویدان
تضرع و دعا در سحرها
قوت عقل
به بار می‌آورد

رواق کتاب
«در آستان امام رضا علیه السلام»
به چهار زبان زنده

بک پژوهشگر دینی از دورویک دلسلی و یجایی اهل بیت(ع)
در مسئله پوشش می‌گوید

اقدام عملی ائمه اطهار علیهم السلام
درباره حجاب

آنچه زنان وقف‌کر ده‌اند

وقف دارایی برای آبادی

زائرانی‌ها با همکاری معاونت خدمات اجتماعی و دبیرخانه‌های کانون خدمات رضوی از سراسر کشور به زیارت می‌آیند

میهمان‌های مخصوص حضرت علیه السلام

مهری احمدی شیروان
آن روز که به مادربزرگ خبر دادند اسمش به عنوان زائرانی از مسجد محله اعلام شده است، فکر نمی‌کرد سرانجام امام رضا(ع) هم او را بطلبد. حالا قرعه فال به نامش افتاده و همای سعادت بر سرش نشست است. دو سال پیش که کرونا سبب شد سفرهای زیارتی کنسل شود، فکر می‌کرد آرزوی زیارت حضرت امام رضا(ع) را باید از سرش به در کند ولی حالا قرار است در قالب «کاروان مهر درخشان رضوی» سه شب میهمان امام رضا(ع) باشد. چه خیالاتی که تا روز اعزام در سر نمی‌پروراند. یک شب بیتوته در حرم، تا سحر چشم به گنبد طلا دوختن و زیر لب مناجات و زیارت‌نامه زمزمه کردن، شرکت در نمازهای جماعت حرم و یا گوشه‌ای در خلوت و عزلت به راز و نیاز با خالق ایستادن و شفق سحرگاه را با صدای نقاره‌خانه حرم به صبح رساندن، نماز ظهر را به جماعت در مسجد گهرشاد خواندن و منبر چوبی مسجد گهرشاد را از پشت شیشه‌های قطور دیدن، رفتن به کتابخانه و موزه آستان قدس رضوی و جرعه‌ای آب از سقاخانه حرم نوشیدن و گندمی به نذر برای کبوتران حرم پاشیدن و سر آخر بر سفره میهمانخانه حرم رضوی میهمان شدن. هر بار که از پشت شیشه تلویزیون حرم امام رضا(ع) را می‌دید، بارها با خود تداعی می‌کرد که او هم آنجاست، با دخترانش که با خون دل و دست تنها بزرگشان کرده است. حالا که نامش را به عنوان زیارت اولی در فهرست مسجد می‌دید، اشک شوق زیارت از چشمانش جاری شده بود و التماس دعای بقیه اهل محله که او را نایب‌الزیاره خود هم کرده بودند. کاش می‌شد آن‌ها را هم با خود می‌برد یا دست‌کم تسهیلات سفر برای آن‌ها هم فراهم می‌شد. آن روز که اتوبوس زائرانی‌های آستان سیستان و بلوچستان به تیه‌سلام رسید او تمام زانودرد و کم‌دردی‌اش را فراموش کرده بود و مثل سایر مسافران زائرانی از شوق ایستاده بود. فضای خودرو با چاش خوانی و مدح و ثنای امام الرحمه(ع) پر از معنویت شده بود. حس دیدن گنبد طلای حرم و نخستین سلامی که از دور به حضرت می‌دهند و تشکری که ایشان را طلبیده بود، خستگی این سفر طولانی با اتوبوس را از تن رنجورش می‌زدود با آرزویی بر دل و زمزمه‌ای بر لب که امام هشتم شیعیان باقی حاجتمندان را نیز بطلبند.

دانش‌آموزان زائرانی‌ها در مناطق محروم کشور توسط خادما رضوی در ۲۳ استان کشور صورت می‌گیرد. حمایت‌های تسهیل سفر برای زائران محروم و اقدام‌هایی که در این زمینه انجام شد در مجموع کمک کرد سال گذشته حدود ۱۰۰ هزار نفر در قالب طرح‌های مهر درخشان و مجموعه برنامه‌هایی که به عنوان دارالکرامه در دهه آخر صفر و عید نوروز انجام شد، به زیارت امام هشتم(ع) مشرف شوند. طبق آماری که در مجموع هفت سال فعالیت این طرح ارائه می‌شود تاکنون بیش از ۱/۵ میلیون زائرانی موفق به زیارت بازگانه علی بن موسی الرضا(ع) شده‌اند. این مقام مسئول اضافه می‌کند: محرومان زیارت‌اولی با کمک رابطان و کانون‌های محله‌ای شناسایی شده و به کانون زیارت‌اولی معرفی می‌شوند. این زائران در قالب «کاروان‌های مهر درخشان رضوی» با این پیش‌شرط که سن این افراد بالای ۳۵ سال باشد، محرومیتشان محرز شده و یا از آخرین سفرشان به مشهد سال‌ها گذشته باشد، به حرم منور رضوی مشرف می‌شوند. زائران زیارت اولی با هزینه آستان

زیارت ثامن‌الحجج(ع) محروم بوده‌اند. او در توضیح ارائه خدمات در قالب کاروان‌های مهر درخشان رضوی، می‌گوید: رویکردهای فرهنگی به زائرانی‌ها، برنامه‌های مدون از مبدأ تا مبدا است و در مسیر مبدأ و پس از بازگشت از زیارت نیز خادما تبلیغی درباره آداب زیارت و اهداف مؤمنان، برنامه‌های تبلیغی دارند. معاون خدمات اجتماعی بنیاد کرامت رضوی ادامه می‌دهد: برنامه‌های متنوعی همچون آداب زیارت، احکام سفر، برپایی نماز جماعت در طول سفر، پاسخ به شبهه‌های دینی و... در طول سفر برای زائرانی‌ها بیان می‌شود. رئیس‌بان زاده همچنین از برنامه‌های جانبی دیگر در حین سفر می‌گوید و اضافه می‌کند: حرم‌شناسی و بازدید از مکان‌های دینی آستان قدس رضوی از جمله موزه آستان قدس، معرفی رواق‌ها و بخش‌های مختلف حرم، کارکردهای موقوفات حرم و... از دیگر برنامه‌های این سفر است. همچنین برنامه‌های معنوی همچون برپایی نماز جماعت، مجالس مداحی و روضه‌خوانی و... توسط کاروان‌های مهر درخشان رضوی صورت می‌گیرد.

گنجینه

درخشش قرآن‌های منسوب به ائمه اطهار علیهم السلام در گنجینه رضوی

قرآن‌های منسوب به دستخط مبارک ائمه اطهار(ع)، مجموعه‌ای از قدیمی‌ترین نسخه‌های قرآنی جهان اسلام و ایران را تشکیل می‌دهند که از سده‌های گذشته برای نسل امروز به یادگار مانده‌اند و کتابخانه‌ها و موزه‌های مختلف جهان همچون سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی حافظ آن‌ها برای نسل‌های آینده هستند. به گزارش آستان‌نیوز، گنجینه رضوی با حدود ۲۳ هزار قرآن و جزوه قرآنی؛ از صدر اسلام تاکنون، یکی از غنی‌ترین کتابخانه‌های ایران و جهان اسلام در حوزه آثار قرآنی است؛ آثاری که در طول قرن‌های متمادی در پرتو سنت‌های وقف، نذر یا اهدا توسط ارادت‌مندان حضرت ثامن‌الحجج(ع)، به این آستان مقدس تقدیم شده است. در این میان، مجموعه نسخه‌های قرآنی با دستخط مبارک منسوب به ائمه اطهار(ع) این گنجینه، اهمیت خاصی بین ارادت‌مندان امام هشتم(ع) به ویژه پژوهشگران دارد. در حال حاضر مرکز نسخ خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی حافظ افزون بر ۱۰ نسخه قرآن کامل و جزوه قرآنی (دربردارنده یک یا چند جزء قرآن) شریف با دستخط مبارک منسوب به امامان شیعه است که منتخبی از آن‌ها در گنجینه قرآن و نفایس حرم مطهر رضوی در معرض دید عموم علاقه‌مندان قرار دارد. در واقع اهمیت این گنجینه، بیشتر به وجود نایاب و کم‌نظیر قرآن‌های منسوب به ائمه اطهار(ع) همچون امام علی(ع)، امام حسن(ع) و امام حسین(ع) برمی‌گردد که روی پوست آهو و به خط کوفی اولیه کتابت شده است.

اما چگونه انتساب این قرآن‌ها به دستخط مبارک امامان شیعه در طول تاریخ مشخص شده و در این میان از چه ابزارهایی استفاده شده است. در این راستا پژوهشگران نسخ خطی از یک سو به بررسی مستندات موجود در داخل قرآن‌ها و جزوه‌های قرآنی و همچنین وقف‌نامه‌های آن‌ها از جمله رقم(امضا) کاتب یا واقف می‌پردازند. به طور مثال، در جزوه قرآنی منسوب به دستخط مبارک حضرت علی(ع) که در سال ۱۰۰۸ هجری قمری توسط شاه عباس اول صفوی بر آستان ملکوتی حضرت ثامن‌الحجج(ع) وقف شده و وقف‌نامه آن به دستخط مرحوم شیخ بهاء‌الدین عاملی(شیخ بهایی) نگاشته شده است، عبارت «کتابه علی بن ابيطالب» به چشم می‌خورد. البته در خصوص قرآن‌های منسوب به ائمه اطهار(ع) بحث‌های زیادی مطرح است و برخی از محققان نیز معتقدند این رقم‌ها(کتابه...) جعلی است، اما همان طور که ۱۰۰ درصد نمی‌توان انتساب آن‌ها را به دستخط ائمه اطهار(ع) پذیرفت، ۱۰۰ درصد هم نمی‌توان آن را رد کرد. از این رو محققان به بررسی نوع خط، مرکب به کار رفته و زمینه آثار قرآنی که روی آن کلام الهی کتابت شده است نیز می‌پردازند. به طور نمونه کتابت قرآن روی پوست آهو از جمله شواهدی است که نشان می‌دهد آن اثر در قرن‌های اولیه نوشته شده است.



محروران زیارت‌اولی با کمک رابطان و کانون‌های محله‌ای شناسایی می‌شوند. این زائران در قالب «کاروان‌های مهر درخشان رضوی» با این پیش‌شرط که سن این افراد بالای ۳۵ سال باشد، محرومیتشان محرز شده و یا از آخرین سفرشان به مشهد سال‌های زیادی گذشته باشد، به حرم منور رضوی مشرف می‌شوند.

گنجینه

